

2009. december 17., csütörtök

Azerbajdzsán

P7_TA(2009)0120

Az Európai Parlament 2009. december 17-i állásfoglalása Azerbajdzsánról: a véleménynyilvánítás szabadsága

(2010/C 286 E/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Grúziáról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a 2005. június 9-i ⁽¹⁾ és a 2005. október 27-i ⁽²⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika megerősítéséről szóló, 2007. november 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel „A Dél-Kaukázussal kapcsolatos hatékonyabb EU-politika: az ígéretektől a tettekig” című, 2008. január 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az azerbajdzsáni média szabadságának helyzetéről szóló, 2009. január 22-i EU-nyilatkozatra és az EU elnökségének 2009. november 12-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az Európa Tanács főtitkárának a véleménynyilvánítási szabadság azerbajdzsáni helyzetéről szóló, 2009. november 12-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjének az azerbajdzsáni média egyre súlyosbodó helyzetéről szóló nyilatkozataira, többek között a 2007. május 22-i, 2008. április 11-i, 2008. július 17-i, 2008. december 30-i, 2009. április 21-i, 2009. szeptember 10-i, 2009. október 14-i és a 2009. november 11-i nyilatkozataira,
 - tekintettel az EBESZ Állandó Tanácsában 2009. július 9-én tett EU-nyilatkozatra, melyben az EU Azerbajdzsánnak kapcsolatban teljes támogatásáról biztosítja az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselője tevékenységét, valamint az EU elnökségének Emin Milli és Adnan Hajizade ifjúsági aktivisták és blogírók elítéléséről szóló, 2009. november 12-i nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel Azerbajdzsán tevékenyen részt vesz az európai szomszédságpolitikában és a keleti partnerségben, továbbá elkötelezett a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság – e két kezdeményezés központi elemét képező értékek – tiszteletben tartása mellett,
- B. mivel 2009 szeptemberében a Tanács az EU és a három dél-kaukázusi ország közötti kapcsolatok elmélyítéséről határozott, és felkérte a Bizottságot a jelenlegi partnerségi és együttműködési megállapodásokat – azok közelgő lejáta miatt – felváltó új megállapodásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek tervezetének kidolgozására,
- C. mivel az Ilham Alijev elnök által 2007. december 28-án aláírt rendelet 119 foglyot, köztük öt újságíró bocsátott szabadon,
- D. mivel többek között az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének Kulturális, Tudományos és Oktatási Bizottsága által készített, sajtószabadságról szóló háttérjelentés, valamint az Amnesty International és a Riporterok Határok Nélkül (Reporters sans Frontières) jelentéseinek tanúságai szerint jól dokumentálhatóak a médiában dolgozó szakemberekkel szembeni ítéletek, zaklatások és megfélemlítések közelmúltbeli esetei,

⁽¹⁾ HL C 124. E, 2006.5.25., 569. o.

⁽²⁾ HL C 272. E, 2006.11.9., 567. o.

⁽³⁾ HL C 282. E, 2008.11.6., 443. o.

⁽⁴⁾ HL C 41. E, 2009.2.19., 53. o.

2009. december 17., csütörtök

- E. mivel az elmúlt években az európai szomszédságpolitikai cselekvési terv elfogadása ellenére megromlottak a médiában uralkodó állapotok a független televíziós és rádiós műsorszóró szervezetek ideiglenes bezárásával, a vezető ellenzéki újságok kiadóhivatalaiból történő kilakoltatásokkal és a sajtó képviselői ellen indított bírósági eljárásokkal, az újságírók elleni fizikai támadásokkal, amelyek az újságírók széles körében keltettek félelemérzetet és eredményeztek öncenzúrát, mivel 2008 decemberében a BBC-t, a Szabad Európa Rádiót és egyéb külföldi médiát tiltottak el az FM rádiófrekvencián történő műsorszórástól,
- F. mivel Emin Milli és Adnan Hajizade bloggerek 2009. július 8-án azt követően tartóztatták le, hogy Bakuban, a fővárosban két férfi megtámadta őket egy étteremben, ahol az Amnesty International által megkérdezett tanúk szerint a két blogger éppen vacsoráját fogyasztotta más aktivisták társaságában;
- G. mivel a két blogger a Youtube, a Facebook és a Twitter internetes hálózati eszközöket használta az azerbajdzsáni politikai helyzettel kapcsolatos, az ország kormányát bíráló információk terjesztésére; mivel 2009. november 11-én Baku Sabail regionális bírósága huliganizmus és enyhe testi sértés elkövetése vádjával Emin Milli bloggert 2 és fél éves, Adnan Hajizadét pedig 2 éves szabadságvesztésre ítélte;
- H. mivel a két aktivista ellen felhozott vádak politikai indíttatásúnak tűnnek;
- helyteleníti a 2009. november 11-i, az Emin Milli és Adnan Hajizada bloggerek ellen igen valószínűtlen vádak és tisztességtelen tárgyalás alapján hozott, súlyos börtönbüntetéssel járó ítéletet; felszólít Emin Milli és Adnan Hajizada haladéktalan szabadon bocsátására, valamint új, teljes mértékben nyilvános és tisztességes tárgyalás lefolytatására részrehajlás nélküli, a vonatkozó nemzetközi normáknak megfelelő rendőrségi nyomozás alapján;
 - aggodalmát fejezi ki az azerbajdzsáni sajtószabadság egyre romló helyzete miatt, elítéli az ellenzéki újságírók különböző büntetőjogi vádak alapján történő letartóztatását, üldözését és elítélését, amelyre Eynulla Fatullayev esetében is sor került, és felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon a bebörtönzött újságírókat;
 - emlékeztet Ilham Alijev elnök 2005. márciusi nyilatkozatára, amelyben az elnök kijelentette, hogy az állam védelmet nyújt és őrködik valamennyi újságíró jogai felett;
 - felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy foglalkozzanak az újságírók elleni erőszakkal és az újságírók zaklatásával kapcsolatos ügyek rendőrségi kivizsgálásának elmaradásával és azzal, hogy még sok bűncselekmény marad büntetlenül; hangsúlyozza, hogy a médiában dolgozók biztonságát sürgősen meg kell erősíteni; üdvözli a rágalmozásra és becsületsértésre vonatkozó büntetőjogi rendelkezések javasolt módosításait, mivel e rendelkezések akadályozhatnák a véleménynyilvánítás szabadságának és az információszabadságnak a gyakorlását, valamint öncenzúrához vezethetnek, és szorgalmazza a fenti módosítások gyors elfogadását;
 - sürgeti az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a civil társadalomhoz tartozó aktivisták – különösen a nem kormányzati ifjúsági szervezetek aktivistáinak, valamint az újságírók és a média – biztonságára és szabadságára, haladéktalanul hozzanak intézkedéseket annak lehetővé tétele érdekében, hogy az egyének részt vehessenek békés, demokratikus tevékenységekben, és hogy e tevékenységeket szabadon, a kormány beavatkozása nélkül meg lehessen szervezni, továbbá hogy a média képviselői elleni közelmúltbeli erőszakhullám után védjék meg az újságírókat;
 - elítéli a médiával és az egyéni újságírókkal kapcsolatos negatív azerbajdzsáni fejleményeket, amelyeket a sajtószabadság tiszteletben tartásáról szóló háttérjelentés – amelyet az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének Kulturális, Tudományos és Oktatási Bizottsága részére készítettek a közelmúltban – sorol fel; tudomásul veszi az EBESZ sajtószabadságért felelős képviselőjének az EBESZ-Tanács részére készített új éves jelentését, valamint az olyan nemzetközi nem kormányzati szervezetek, mint a Bizottság az Újságírók Védelmére, a Riporterok Határok Nélkül, a Nemzetközi Pen és a Human Rights Watch (Emberi Jogi Figyelő) komoly aggodalmait;
 - sürgeti az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy újítsák meg számos nemzetközi rádióadó, mégpedig a BBC World Service, a Voice of America és a Szabad Európa Rádió FM-sávban lévő sugárzási engedélyét; rámutat, hogy ezen rádióállomások FM-sávban történő adásának megszüntetése fontos, objektív, értékes, független és minőségi közszolgálati információforrásokat nemít el, és korlátozza a médiapluralizmust Azerbajdzsánban;

2009. december 17., csütörtök

8. felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy tegyenek bizonysgot megfelel elrelépésrl a szerzdeses jogviszonyok fejlesztésre vonatkozó feltételek terén, ahogy azt az Európai Tanács keleti partnerségrl szóló 2009. március 19–20-i nyilatkozata elírja, különösen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tekintetében;
 9. üdvözli az azerbajdzsáni hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, köztük az európai integrációval foglalkozó azerbajdzsáni állami bizottság 2009-ben megtartott két ülését, hogy fejlesszék az emberi jogok védelmére szolgáló meglévő mechanizmusokat és az ország demokratikus intézményeinek kapacitását, továbbá felhívja az EU-t és Azerbajdzsánt, hogy fokozzák az emberi jogi kérdésekre vonatkozó párbeszédet;
 10. üdvözli, hogy az azerbajdzsáni hatóságok részt vettek az ENSZ egyetemes időszakos felülvizsgálattal foglalkozó munkacsoportjának 2009. február 6-án tartott hatodik ülésén, amelyen Azerbajdzsán felülvizsgálatára került sor; felhívja az azerbajdzsáni kormányt, hogy maradéktalanul hajtsa végre a fenti munkacsoport ajánlásait, köztük a Nemzetközi Büntetőbíróság római alapokmányának ratifikálását, ami által a rágalmazás és a becsületsértés kikerül a bűncselekmények köréből, és így megszüntetik az újságírókra nehezedő szükségtelen nyomást, biztosítják a véleménynyilvánítás szabadsága és a sajtószabadság teljes mértékű tiszteletben tartását, valamint a sugárzott médiához való hozzáférést, az újságírók és az emberi jogok védelmezői elleni bűncselekmények és az e személyek zaklatása elkövetőinek kinyomozását és elítélését; ténylegesen megvalósítják a békés gyülekezés jogát és az egyesülési szabadságot; javítanak a börtönökben uralkodó állapotokon, és védik a sebezhető csoportok, köztük a kisebbségek, a bevándorlók, a menedékkérők és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek jogait;
 11. várakozással tekint az azerbajdzsáni hatóságok „Az azerbajdzsáni igazságügyi reformok támogatása” című projektjének végrehajtására, amely projekt a bíróságok függetlenségét kívánja fejleszteni, különös tekintettel az Igazságügyi Akadémia és a regionális igazságügyi osztályok létrehozására és működésére, valamint a börtönrendszer nemzetközi előírásokkal összhangban lévő reformjaira;
 12. felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat annak biztosítására, hogy a 2009. december 23-i helyhatósági választások szabadok, tisztességesek és a nemzetközi előírásoknak megfelelők legyenek, elismeri a választási eljárásnak az államépítés tekintetében fennálló fontosságát a helyi szintű reformok folytatása, a civil társadalom és a teljes politikai rendszer megszilárdítása révén;
 13. üdvözli, hogy az EU-Azerbajdzsán Bizottság keretében új albizottságokat hoztak létre, amelyek meg fogják erősíteni az intézményi keretet, amely a jog érvényesülése, a szabadság és a biztonság terén, valamint az emberi jogok és a demokrácia tiszteletben tartása, továbbá a szociális ügyek, a közegészségügy tekintetében, valamint az oktatási, ifjúsági, kulturális politikák, az információs társadalomra vonatkozó politika és az audiovizuális politika, és a tudomány és technológia tekintetében folytatandó eszmecsere szolgálja;
 14. szorgalmazza, hogy Azerbajdzsán újítsa meg arra irányuló erőfeszítéseit, hogy teljes mértékig végrehajtsa az európai szomszédsági politika cselekvési tervét, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa Azerbajdzsánt ezen erőfeszítések tekintetében;
 15. felhívja az Azerbajdzsáni Köztársaság elnökét, hogy kísérje figyelemmel országa büntetés-végrehajtási és állambiztonsági rendszereinek működését, különösen a média és egyéb emberi jogi kérdések tekintetében, mivel e rendszerek működése és stílusa szándékosan távolítja el Azerbajdzsánt az EU-tól;
 16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Azerbajdzsán elnökének és parlamentjének.
-